

Sygn. akt V U 383/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant st. sekr. sądowy Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2017 r. w Kaliszu

odwołania J. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 16 marca 2017 r. Nr (...)

w sprawie J. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 16 marca 2017 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje J. S. (1) emeryturę poczynając od dnia 17 lutego 2017 r.

UZASADNIENIE

W dniu 28.02.2017 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla J. S. (1).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 16.03.2017 r. w sprawie (...) odmówił J. S. (1) prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji w dniu 05.04.2017 r. wniósł odwołanie J. S. (1), w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 13.08.1977 r. do 31.12.1998 r. i nadal w Pogotowiu (...) w K., poprzednio Rejonowa (...) w K. P. w O., na stanowisku mechanika samochodowego w kanałach, na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania J. S. (1).

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 26 lat, 2 miesiące i 23 dni.

Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 13.08.1977 r. do 31.12.1998 r. i nadal w Pogotowiu (...) w K., poprzednio Rejonowa (...) w K. P. w O. na stanowisku mechanika samochodowego w kanałach.

W okresie od 01.09.1972 r. do 30.06.1977 r. odwołujący zatrudniony był w Spółdzielni (...) w K. jako uczeń zawodu, potem mechanik pojazdów samochodowych.

Odwołujący w okresie od 13.08.1977 r. do 31.12.1998 r. i nadal zatrudniony był w Pogotowiu (...)w K.wcześniej Rejonowa (...)w K.P.w O.. Placówka w O.dysponowała taborem w ilości 40-50 pojazdów. Były to karetki i pojazdy sanitarne – f., p., n., ż., 2 s., ambulans stomatologiczny – s. (1). Placówka miała warsztaty samochodowe, w których były dwa kanały ziemne do napraw pojazdów. W warsztatach pracowało 3 mechaników samochodowych i brygadzista. Praca była jednozmianna.

W warsztatach dokonywano wszystkich napraw taboru. Wykonywano prace remontowe przy samochodach dotyczące podwozi, skrzyń biegów, silników, resorów, sprzęgieł, wałów. Te prace dokonywane były w kanałach. Mechanicy wykonywali prace przy naprawach samochodów w kanałach. Naprawy generalne silników wykonywane były przez podmiot zewnętrzny. Pojazdy sanitarne przechodziły przeglądy po przejechaniu określonej ilości kilometrów, były stale sprawdzane co do sprawności i często naprawiane z uwagi na warunki, w których się poruszały – np. drogi wiejskie. Wymagały częstej wymiany części oraz elementów zawieszenia, napędu.

W zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 31.05.2000 r. co do okresu zatrudnienia od 13.08.1977 r. wskazano odwołującemu stanowisko mechanik. W kwestionariuszu osobowym wskazano stanowisko mechanik samochodowy. W podaniu o pracę wskazano stanowisko kierowca. Na podaniu dokonano adnotacji o zatrudnieniu na stanowisku kierowcy pojazdu sanitarnego. W umowie o pracę z dnia 13.08.1977 r. wskazano stanowisko kierowcy samochodu osobowo- sanitarnego. W dniu 27.08.1977 r. odwołujący zwrócił się o przeniesienie na stanowisko mechanika samochodowego. W umowie o pracę z dnia 27.08.1977 r. wskazano stanowisko mechanika samochodowego. Stanowisko mechanik wskazano w angażu z dnia 12.04.1980 r., 21.12.1982 r., 03.05.1982 r., 30.01.1986 r., 04.06.1989 r., 29.02.1988 r., 20.06.1988 r., 12.10.1988 r., 28.10.1988 r., 20.03.1989 r., 19.10.1989 r., 22.11.1989 r., 23.01.1990 r., 10.04.1990 r., 02.08.1990 r., 05.04.1991 r., 31.01.1992 r., 15.07.1992 r., 25.05.1993 r., 10.02.1994 r., 17.06.1994 r. 31.01.1995 r., 25.07.1995 r., 09.11.1995 r. 01.07.1996 r. W piśmie z dnia 02.05.1982 r. wskazano przyznanie dodatku za pracę w warunkach uciążliwych. W piśmie z dnia 01.01.1984 r. wskazano powierzenie odwołującemu stanowiska monter- mechanik silników. Stanowisko to nadal odpowiadało stanowisku mechanika samochodowego. Od dnia 01.11.1996 r. odwołującemu powierzono obowiązki magazyniera.

Odwołujący w okresie co najmniej od 13.08.1977 r. do 31.10.1996 r. wykonywał pracę mechanika samochodów sanitarnych i karet w kanałach w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków J. S. (2), E. W., akta osobowe odwołującego)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział XIV poz. 16 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca wykonywana w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U.2015.poz. 748). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w

szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stosunku pracy nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...)r. Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 26 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego obecnie istnieje po przekształceniach. Nie wystawił odwołującemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu nie wystawiono świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporny okres.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako mechanik samochodów sanitarnych i karetek w kanałach co najmniej w okresie od 13.08.1977 r. do 31.10.1996 r. Wchodził do kanału, oglądał uszkodzenie, wymontowywał część, wychodził aby ją wymienić czy naprawić, wchodził do kanału aby zamontować część, a niektóre naprawy wykonywał będąc cały czas w kanale. Przyjąć należy, iż w wymienionym okresie odwołujący wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę jako mechanik samochodowy w kanałach.

W wyroku z dnia 27.11.2012 r. w sprawie III AUa 2001/12 Sąd Apelacyjny w Katowicach stwierdził, iż okoliczność, iż mechanik w czasie obowiązujących go 8 godzin pracy, wychodzi z kanału na przerwę po konieczne do naprawy narzędzia lub w celu zdemontowania części naprawianego pojazdu, poza kanałem po to, aby tę część ponownie zamontować w pojeździe w kanale, nie jest niezgodna z normą przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd orzekł jak w wyroku o zmianie zaskarżonej decyzji i przyznaniu odwołującemu emerytury od dnia 17.02.2017 r.

SSO Marzena Głuchowska